

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE WOJEWODY LUBUSKIEGO

Nr NK-I.4131.101.2014.ABej

z dnia 5 sierpnia 2014 r.

Rada Gminy Siedlisko

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity: Dz.U. z 2013 r. poz. 594 ze zm.) stwierdzam nieważność uchwały Rady Gminy Siedlisko Nr XXXII/225/2014 z dnia 30 czerwca 2014 r. w sprawie : zasad udzielania z budżetu gminy pomocy materialnej uczniom szkół publicznych.

Uzasadnienie

Na sesji w dniu 30 czerwca 2014r. Rada Gminy Siedlisko podjęła uchwałę w sprawie : zasad udzielania z budżetu gminy pomocy materialnej uczniom szkół publicznych. Uchwałę doręczono organowi nadzoru dnia 7 lipca 2014 r.

Po dokonaniu analizy prawnej organ nadzoru stwierdza, iż przedmiotowa uchwała istotnie narusza prawo tj. art. 90t ust. 1 pkt 2 i ust. 4 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U z 2004, nr 256, poz. 2572; ze zm. - zwana dalej ustawą), a także art. 13 pkt 2 ustawy z dnia 20 lipca 2000r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (t.j. Dz.U. z 2011r. Nr 197, poz. 1172 ze zm.).

Przedmiotowa uchwała została podjęta na podstawie przepisu art. 90b ust. 1 i 2 ustawy o systemie oświaty. W myśl tych przepisów uczniowi przysługuje prawo do pomocy materialnej ze środków przeznaczonych na ten cel w budżecie państwa lub budżecie właściwej jednostki samorządu terytorialnego. Pomoc materialna jest udzielana uczniom w celu zmniejszenia różnic w dostępie do edukacji, umożliwienia pokonywania barier dostępu do edukacji wynikających z trudnej sytuacji materialnej ucznia, a także wspierania edukacji uczniów zdolnych.

Zgodnie natomiast z art. 90c ust. 1 ustawy pomoc materialna ma charakter socjalny albo motywacyjny, i tak : świadczeniami pomocy materialnej o charakterze socjalnym są stypendium szkolne oraz zasiłek szkolny. Świadczeniami pomocy materialnej o charakterze motywacyjnym są: stypendium za wyniki w nauce lub za osiągnięcia sportowe; stypendium Prezesa Rady Ministrów; stypendium ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania; stypendium ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego.

Jak wynika z zapisów § 2 przedmiotowej uchwały zamiarem Rady Gminy było uregulowanie zasad udzielania pomocy materialnej o charakterze motywacyjnym, gdyż Rada postanowiła, że pomoc materialna ze środków budżetu Gminy świadczona będzie w formie : nagroda za wyniki w nauce. Uregulowanie zasad przyznawania pomocy materialnej dla uczniów o charakterze motywacyjnym musi być jednak poprzedzone przyjęciem programu o jakim mowa w art. 90t ust. 1 ustawy o systemie oświaty, zgodnie z którym jednostki samorządu terytorialnego mogą tworzyć regionalne lub lokalne programy: 1) wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży; 2) wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży. W świetle natomiast ust. 4 omawianego przepisu w przypadku przyjęcia programów, o których mowa w ust. 1, organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego określa szczegółowe warunki udzielania pomocy dzieciom i młodzieży, formy i zakres tej pomocy, w tym stypendia dla uzdolnionych uczniów oraz tryb postępowania w tych sprawach, uwzględniając w szczególności przedsięwzięcia sprzyjające eliminowaniu barier edukacyjnych, a także osoby lub grupy osób uprawnione do pomocy oraz potrzeby edukacyjne na danym obszarze.

Programy wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży i wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży powinny wyznaczać kierunki działań jednostek samorządu terytorialnego w ww. zakresie. Program stanowi podstawę do podjęcia przez organy samorządu terytorialnego odpowiednich działań organizatorskich, w tym w zakresie zabezpieczenia środków

finansowych na realizację programu, a także do uchwalenia zasad i trybu przyznawania stypendium. W niniejszej sprawie, gdyby przyjąć, że intencją rady było uchwalenie zasad przyznawania stypendiów błędne powołanie podstawy prawnej uchwały, nie stanowiłoby przesłanki do wydania rozstrzygnięcia nadzorczego. Istotne jest jednak to, że Rada Gminy określiła zasady udzielania stypendium dla szczególnie uzdolnionych uczniów nie uchwalając wcześniej programu o jakim mowa w art. 90t ust.1 pkt 2, co stanowi istotne naruszenie prawa - art.90t ust. 4 ustawy o systemie oświaty. Jedynie działając w oparciu o wspomniany program, organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego uprawniony jest do uchwalenia zasad i trybu przyznawania stypendiów, które są aktem prawa miejscowego. Ustawodawca w art. 90t. ust 4 ww. ustawy, jednoznacznie wskazał, iż szczegółowe warunki udzielenia pomocy stypendialnej organ stanowiący może określić w przypadku przyjęcia programu, o którym mowa w ust. 1. Bez uprzedniego przyjęcia programu, organ nie jest zatem uprawniony do podjęcia uchwały w przedmiocie wskazanym w art. 90t ust. 4 ustawy. Stanowisko organu nadzoru potwierdza orzecznictwo sądów administracyjnych w tym wyrok WSA w Gdańsku z dnia 24 listopada 2011r., sygn. akt III SA/Gd 394/11 oraz wyrok WSA w Bydgoszczy z dnia 23 października 2012r., sygn. akt II SA/Bd 895/12. Id: EA32AB2F-853B-4B74-84CA-9E38A3A6B124.

Nadto zgodnie z art. 13 pkt 2 ustawy o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych w wojewódzkim dzienniku urzędowym ogłasza się akty prawa miejscowego stanowione przez sejmik województwa, organ powiatu oraz organ gminy, w tym statuty województwa, powiatu i gminy. Uchwała podjęta na podstawie art. 90t ust. 4 ustawy o systemie oświaty jest w ocenie organu nadzoru aktem prawa miejscowego, dlatego też wymaga opublikowania w wojewódzkim dzienniku urzędowym. Rada Gminy Siedlisko błędnie zakwalifikowała kwestionowaną uchwałę przyjmując w § 8 zapis, iż uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Z powyższych względów należało orzec jak na wstępie.

Od niniejszego rozstrzygnięcia służy prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gorzowie Wlkp. w terminie 30 dni od doręczenia rozstrzygnięcia za pośrednictwem Wojewody Lubuskiego.

Zgodnie z art. 92 ust.1 ustawy o samorządzie gminnym, stwierdzenie przez organ nadzoru nieważności uchwały wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

z up. Wojewody Lubuskiego
Dyrektor Wydziału Nadzoru
i Kontroli

Teresa Kaczmarek